

Forfatter: Juel-Hansen, Erna

Titel: DE TOLV SMAA -?

Citation: Juel-Hansen, Erna: "DE TOLV SMAA -?", i Juel-Hansen, Erna: *Sex Noveller*, udg. af HANS NIK, HANSEN , 1885, s. 144. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-juelh02val-shoot-workid61171.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Sex Noveller

DE TOLV SMAA -?

Paa langs ad den store Sal mellem Vinduerne og Døren ud til Gangen stod Pigebørnene i Frøken Boldts Institut opstillede i lange Rækker til Morgenandagt. De bitte smaa foran, de større i Midten, øverste Klasse langs Væggen i Baggrunden. Alle Hænder foldede, paa alle Ansigter det vedtagne Overtræk af Vanefromhed.

Det var rent ualmindeligt, som Morgensangen lød godt den Dag. De store Piger, som ellers var noget kostbare med at bruge Stemmerne paa den Tid af Dagen - de var i Overgang, sagde de -, satte i af fulde Struber og drog Koret med sig. Der korn ordentlig Fart og Flugt i den træge Morgensalme, hvis Tekst og Melodi daglig tærskedes sammen til en jævn Blanding af meningsløse Lyd.

Det Rygte var sluppet ind under Morgenandagten blandt Pigebørnene i øverste Klasse, at deres Religionslærer ikke kunde komme til Undervisningen i første Time, og nu, mens de sang i af alle Kræfter, havde Hænderne travlt med paa Fingersprog at telegrafere fra Nabo til Nabo det glade Budskab: ingen Religion i første Time, ingen Religion i første Time! Et helt Akkompagnement af stumme Toner til Lovsangskoret rundt om.

Under de tyve Par andægtig sænkede Øjenlaag lysnede det hvert Øjeblik med skjælmske Blink, naar et lille Puf med Knæet averterede en ny telegrafisk Meddelelse fra Hovedstationen.

Denne befandt sig oppe ved Vinduet i Ellen Bramsens Skikkelse. Hun var et langt blondt Pigebarn med Opstoppærnæse, fiffige Øjne og Gamin-Væsen. Hun gik "til Præsten" hos Pastor Skou, Skolens Religionslærer, og havde den foregaaende Dag af ham faaet Paalæg om at bringe sin Klasse den Meddelelse, at han ved kirkelige Forretninger var hindret i at give dem deres sædvanlige Time. Hun holdt sig til Bogstaven i hans Ord, bragte Klassen Budet og sprang højere vedkommende over. Det var alt for rædsomt Grin at erobre en hel Times Frihed uden Opsyn, til at man kunde lade det gaa fra sig for de dumme Betænkeligheders Skyld, som Dydsmønstrene i Klassen kom frem med. Skulde det værste ske, at de blev opdagede, var det ikke første Gang, hun ved en lille pyntelig 149 Omskrivning havde reddet sig og andre ud af en kilden Situation. Og derved blev det. Det sidste Telegram lød peremptorisk: hold bare Mund og lad mig raade!

Sangen endte. Frøken Boldt, en lille forpjusket Dame, stivede sig af op ad Dørkarmen, hun stod ved, og trak en lille Bog i sort Bind med Guldsnit op af Lommen. Som paa Kommando sænkede alle Isserne sig, blonde og brune mellem, hverandre. Med tør Halsstemme sendte Frøken den gamle Huspostilles snørklede Ord ud over Forsamlingen med samme Virkning som en Skalmejes Snærren over en Faareflok.

Andagten var forbi. Overtrækket gled af, de skuttede sig i Rækkerne, én og anden gabede meget højt, og saa marcherede de ud i Tomands-Rækker.

Øverste Klasses Værelse laa for sig ved Siden af Forsamlings salen. Pigebørnene maatte forbi Frøken Boldt for at komme der ind. Ellen Bramsen var i Spidsen. Nu kneb det.

"Hvem skal I ha'e i første Time?" spurgte Frøken, da de allerede var i Døraabningen. Ellen satte Næsen i Vejret, saa hende lige i Øjnene, kniksede og sagde uforfærdet: "Pastor Skou, Frøken."

Det sved dem lidt i Ørelapperne, da de luskede forbi hende ind i Klassen.

Hun fulgte mod Sædvane med ind. De vekslede fortvivlede Øjekast. Hun saa paa Uret: fem Minutter over ni. Spænding - blev hun? eller gik hun?

De stod endnu op i en Klynge inden for Døren. Pastor Skou plejede at være saa sikker som Kuglen paa Nikolaj Taarn. Men Frøken kunde ikke vente, hun skulde selv læse i en anden Klasse.

Hun gav et lille tjattet Klap i Hænderne og sagde vrippent: "paa Plads, Børn, hvorfor gaar I ikke paa Plads?" og føjede saa til med Salvelse: "og forbered jer saa kjønt i Stilhed paa jeres Religionslektie". Med

nogen Forbavselse iagttog hun, at hun blev adlydt med ualmindelig Punktlighed. Alle Hovederne var med ét som begravede i Katekismerne. Hun gik.

Musestille sad de, saa længe hendes trippende Skridt hørtes ude i Gangen - og saa spruttede, klukkede, prusted de løs i en endeløs Fnisen, saa meget voldsommere, fordi ingen Lyd maatte høres uden for Klassen. I et Overnaal af Henrykkelse kastede én en tykmavet Salmebog i Vejret, en Plaskregn af Luthers Katekismer og Salmebøger fulgte. Saa op fra Sæderne og efter hverandre i den vildeste Tagfat - men uden Støj, paa Tæerne, tyssende paa hinandens halvvalte Latterudbrud, med Grimacer og kaade Fagter, ud og ind mellem Tomands-Bordene.

151

Men saa bliver én og anden knebet for haardt i Farten og sætter sig hen og muler, adskillige Kjoler gaar i Løbet og maa rimpes sammen, dør støder to Panderne mod hinanden, saa det gnistrer, de maa til Vaskerfadet og køle Bulerne. Vildskaben stilner af, Veninderne finder hinanden, og saa sladrer de, endnu hede og forpustede af Legen, paa Bordene, langs Væggene to og to eller fire, fem i en Klump.

Paa Lærerbordet sidder Ellen i dyb Passiar med sin aller intimeste Veninde, Ludovika, en smuk, mørkøjet Pige, men allerede dygtig fordanset. Hun fortæller Ellen under Tavsheds helligste Løfte om en ung Mand, der paa det sidste Bal har kuret voldsomt til hende og har - "Gud, hun kan ikke sige det. . . ." Men Ellen er bristefærdig af Nysgjerrighed og lover, "at hun aldrig, ved Gud i Himlen aldrig ..." saa hvisker Ludovika tæt ind i hendes Øre ". . . trykket hendes Fod under Bordet, mens de spiste Is." Ellen ser lidt dum ud, den anden vrisser utaalmodig: "du er et Fæ - saadan - - -" saa véd Ellen hvordan, og Ludovika gaar videre i sine Beretninger.

Rundt om dem stikkes Hovederne tættere og tættere sammen, der hviskes og tiskes med blussende Kinder og tindrende Øjne - - - -

Men der bliver Høre blandt de yngste, de er færdige med Passiaren, og én foreslaar at faa Ludovika til at agere Judic. Ludovika gjør sig ikke 152 kostbar. Hun har været i Teatret hver Aften, naar Judic sang, og hun gør hende efter med Virtuositet. Hendes Bravournummer er "*Ne me châtouillez pas*"-Visen.

Da hun er midt i sidste Vers, gaar Døren op - et Forfærdelsens Udraab - og Hr. Petersen stikker Hovedet ind. Hr. Petersen er Regnelærer, en nær Slægtning af Frøken Boldt og Skolens egentlige Styrrer. For ham har selv Pigebørnene i øverste Klasse Respekt. Endnu inden han har naaet de nærmeste Borde, er hver paa sin Plads. Mens han gaar gennem Stuen hen til Lærerbordet, langes der ud efter de paa Gulvet spredte Bøger. De er alle pludselig forkølede og hoster.

Situationen er trykkende: har han hørt noget? hvad har han hørt?

Da han har taget Sæde, samler Ellen sit Mod og siger indsmigrende: "De tager vist fejl, Hr. Petersen, vi skal ikke have Dem - vi - vi venter paa Pastor Skou-" og saa falder Koret i: "næ, det er ikke Dem, vi skal ha'e, ikke Dem - Pastor Skou" i Munden paa hverandre.

"Naa, saa I venter -" siger han langtrukket i stærk jysk Mundart. Han ser med en sveden Mine ud over dem og stryger sig om Hageskjæget. Hver én af dem, hans Blik strejfer, har en Fornemmelse, som hun blev taget paa en Gaffel og pillet ren. De tør dø paa, han véd det hele.

"Hvad har I da i Religion i Dag, bitte Piger?" 153 Ellen lægger Bøgerne til rette foran ham og ramser op, pegende i Bogen: dèrfra og dertil i Alterens Sakramente, de fire første Vers af Salmen 336, andet Kapitel, 1ste til 21de af Matthæi Evangelium - "det kan De da virkelig ikke høre os i -" siger hun lidt spidst.

"Hm! sæt Dem. Nu kunde vi jo først repetere en Smule," hans Øjne, søger langs Rækkerne, og da han har udset sig Ofret, spørger han: "Nielsen, kan De nævne mig - de tolv smaa Profeter?"

Nielsen er en lille tyk Pige med forviltrede Øjne og alt for mange Tænder. Hun har mest Lyst til at fnise, men hans Stemme er lige saa tør og sarkastisk, som naar han lader dem drage de ubarmhjærtigste Konsekvenser af deres Dumheder i Regnestykkerne, hun samler Munden sammen og begynder at hakke løs paa Profeterne: Hoseas, Joel - Hoseas, Joel - Habakuk og - og Nahmn - og - - "

De smaa hvasse Øjne, der borer sig ind i hendes Ansigt, synes at bore hendes Hjerne læns for hver Rest af Profeter, der muligvis kunde være der inde. Med en Kraftanstrængelse hitter hun endnu Malachias, der kommer dumpende uden Sammenhæng med de andre. Saa er der ikke flere.

"Snavs," siger Petersen lakonisk og gaar til en anden - og nok én - og nok én. Ingen kan de tolv smaa Profeter i Rækkefølge.

154

"De skal læres," siger Petersen, "og det lige paa Stedet - nu har I fem Minutter, og saa kan I dem." Han

lægger Uret paa Bordet foran sig, trækker en Bunke Hæfter frem og giver sig til at rette Regneopgaver. De er rasende fornærmede: behandle dem som Børn - den gamle Remse - saadan noget Barnemad! gjærer det i dem, men fra Petersens Domme er ingen Appel mulig. De stopper Fingrene i Ørerne og læser over med Forbitrelsens Iver.

Fem Minutter efter hører han paa ny.

De tolv smaa Profeter sidder strunkt paa Rad selv i de løseste Hoveder.

Det glimter lunt bag Brillerne, da han igjen slaar ned paa Nielsen og forlanger Profeterne i omvendt Orden.

Samme ugunstige Resultat, ingen slipper helskindet bag fra gennem de ærværdige.

Atter fem Minutters Repetition. Ved en ny Overhøring trækkes Profeterne baglænds som Perler paa en Snor.

Men Hr. Petersen er endda ikke færdig. Han lægger rolig Regnehæfterne sammen og siger: "se, nu har jeg lært jer de tolv smaa Profeter bag fra og for fra, nu gad jeg ogsaa vide, hvem af dem der er den midterste - - naa, Bramsen - -?"

Ellen gætter vildt: Habakuk - - en anden foreslaar: Obadiah - - Petersen fejer dem af Vejen med en foragtelig Haandbevægelse. Saa er 155 der pludselig et krushaaret Pigebarn, der rækker Pegefmgren i Vejret:

"Maa jeg - - maa jeg?"

"Naa, Madsen, kom saa frem med Deres Visdom."

"Der er ingen."

"Rigtig, Madsen, blind Høne kan ogsaa finde et Korn. Det er nok ellers smaat bevendt med Børnelærdommen her inde, kan jeg mærke. Hvad mener I om den Tidsfordriv at repetere Divisionstabellen eller de tolv Apostle, næste Gang I - hm! - venter paa Pastor Skou?"

I det samme ringede Skoleklokken. Hr. Petersen bukkede dybt og gik. Røde i Hovederne saa de paa hverandre. Han vidste bestemt det hele!